

MEŞİET-İ İLÂHIYE

“Allah’ın dilemesi, irade etmesi.”

DİLEMEMİZ YETMİYOR!

“... Meşiet-i İlâhiye, meşiet-i insaniyeyi geri verir.” Mektubat

Bu dünyada ahiret namına bir imtihan geçiren insanoğluna, bir cüz’î irade ve hürriyet verilmiş. Bu iradenin serbest bırakılması sayesinde, insan dilediği şeyi tercih eder, arzu ettiği yoldan gider, istediği inanca bağlanır, beğendiği mesleği seçer. Bütün bunlarda, “insan fail-i muhtardır” Yani, ihtiyar ettiği, seçtiği şeyi yapma, istediği fiili icra etme imkânına sahiptir. Zaten böyle olmasa, insanın imtihan olması nasıl gerçekleşecektir?

Bununla birlikte, insanın her dilediği şeyin tahakkuk etmediği de ayrı bir gerçektir. Her gün üzülerken dinlediğimiz trafik kazaları bunun en açık göstergesidir. Kaza yapan bir otobüsteki bütün yolcular, otobüse kendi iradeleriyle binmişler ve birtakım işler görmek üzere bir şehre doğru yönelmişlerdir. Lakin, ayet-i kerimenin hükmü icra edilmiş ve Allah dilemediği için o işlerin hiçbiri yapılamamış ve o yolcular kendi diledikleri şehre değil, Allah’ın dilediği kabir âlemine göçmüşlerdir.

Bir iş adamının istediği kazancı elde edemeyişinden, bir öğrencinin dilediği fakülteye kayıt yaptıramayışına kadar günlük hayatımızda o kadar çok olay cereyan eder ki, bunların tamamında kullar kendi iradelerini kullanmışlar ve bir sonuca yönelmişlerdir; ancak İlâhî irade başka türlü tecelli etmiş, Üstadın ifadesiyle “Meşiet-i İlâhiye, meşiet-i insaniyeyi geri” vermiştir.

Bu İlâhî hakikat, kulun cüz’î iradesinin, olayların gerçekleşmesinde tek ve yeterli sebep olmadığına dikkat çeker ve insanları daima Allah’a sığınmaya, O’ndan yardım dilemeye sevk eder.

Bu gerçeği yanlış değerlendirerek, kulun hidayete erme konusunda hiçbir rolü olmadığını sanmak ve bu ayeti, Cebriyecilerin anladığı mânada, iman ve hidayeti engelleyici bir unsur olarak kabul etmek çok yanlış olur.